ΙΤΑΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΤΖΙΑΛΑΜΕΛΛΑ

ΛΙΒΙΕΤΤΑ

ΤΑΝ ἡ γρηὰ Γιολάντα πέθανε, βρήκανε στὸ βάθος ἑνὸς μικροῦ μπαούλου της, δίπλα σ' ἕνα κοριτσίστικο φορεματάκι ἀπὸ ἄσπρη μπατίστα κεντημένη, καὶ σ' ἕνα ζευγάρι παπουτσάκια, ἕνα φάκελλο μὲ τὴ φράσι ἀπάνω : «Ἡ ἐ ξ ο μ ο λ ό γ η σ ί ς μ ο υ».

Μέσα στὸ φάκελλο αὐτὸ ἦσαν μερικὰ φύλλα χαρτιοῦ, στὰ ὁποῖα ἦταν γραμμένη ἡ ἀκόλουθη φρικτὴ ἱστορία :

«Μὲ λένε τρελλὴ καὶ προσθέτουν μάλιστα «ἡ τρελλὴ τῶν παιδιῶν»! Καὶ μὲ λένε ἔτσι, γιατὶ δὲν μπορῶ ν' ἀντικρύσω ἕνα παιδὶ χωρὶς νὰ «θ υ μ η θ ῶ», χωρὶς νὰ συγκινηθῶ, ἐπειδὴ τὰ χέρια μου ἀναζητοῦν διαρκῶς παιδικὰ μαλλάκια γιὰ νὰ τὰ χαϊδέψουν, πρᾶγμα ποὺ ἀποτελεῖ γιὰ μένα τὴ μεγαλείτερη χαρὰ στὸν κόσμο αὐτό...

»Τὰ καϋμένα τὰ παιδάκια μ' ἀγαποῦνε καὶ με λένε «ἡ γιαγιὰ». Μοῦ χαμογελοῦν, παιγνιδίζουν μαζύ μου καὶ δέχουνται μὲ χαρὰ τὰ χάδια μου. Δὲν ξέρουν, τὰ καϋμένα τὰ μικρά, ὅτι ἐδῶ καὶ μερικὰ χρόνια, τὰ χέρια μου ἔσφιξαν δυνατὰ ἕνα ἄλλο τριφερὸ πλάσμα, ἕνα παιδάκι σὰν κι' αὐτά, καὶ τὸ θανάτωσαν ἄγρια. Τί θὰ λέγανε τὰ παιδάκια ἂν μάθαιναν αὐτὴ τὴν ἱστορία ; Πόσος τρόμος θὰ ζωγραφιζόταν στὰ ἀθῶα τους ματάκια ;

»Κανεὶς δὲν τὴν ξέρει λοιπὸν αὐτὴ τὴν ἱστορία, κανένας ἄλλος ἐκτὸς ἀπ' τὴν Ἄννα Ρόζα. Μόνον ἐκείνη κι' ἡ μητέρα τῆς Λιβιέττας μου μὲ εἶδαν. Ἀλλὰ καμμιὰ ἀπὸ τὶς δυὸ δὲν θέλησε νὰ μὲ καταγγείλῃ. Ἡ μητέρα τῆς Λιβιέττας εἶνε πολὺ μακρυὰ τώρα. Ἴσως καὶ νἄχῃ παρηγορηθεῖ. Ἴσως κατάλαβε τί ἦταν ἐκεῖνο ποὺ μ' ἔσπρωξε στὸ ἀποτρόπαιο ἔγκλημά μου. Ἴσως πάλι ὁ πόνος της νὰ εἶνε μεγαλείτερος ἀπ' τὸν πόθο τῆς ἐκδικήσεως, καὶ γι' αὐτὸ δὲν θέλει νὰ μιλήσῃ.

»Ἡ Λιβιέττα ! Τὸ καϋμένο τὸ πλασματάκι ! Μπῆκε στὴ ζωή μου, ἐδῶ καὶ εἴκοσι χρόνια, ξαφνικά, ἀπροσδόκητα, ἀπότομα. Ἦταν μιὰ μέρα βροχερή, ἡμέρα καταχίδος. Μπῆκε μέσ' στὸν κῆπο μου μουσκεμένη, δακρυσμένη καὶ γελαστὴ συγχρόνως. Τὸ φόρεμά της ἦταν σχισμένο σὲ πολλὰ μέρη. Ἤρθε χοντά μου καὶ μοῦ εἶπε :

«— Ἤθελε νὰ μὲ τσιμπήσῃ καὶ τῆς ἔφυγα !

»Ἐννοοῦσε τὴν παραμάνα της.

»Ἔπειτα ἀπὸ λίγην ὥρα εἶχεν ἀποκοιμηθεῖ. ἤσυχα-ἤσυχα στὴν ἀγκαλιά μου. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ φανταστῇ τί εἶνε μιὰ γυναίκα ποὺ ἔχει ζήσει ὁλομόναχη ὅλη τὴ ζωή της, καὶ ποὺ ἔφτασε στὸ κατῶφλι τοῦ τάφου, χωρὶς καμμιὰ ἀγάπη καὶ χωρὶς καμμιὰ στοργή, κανεὶς δὲν μπορεῖ λέω νὰ φανταστῇ, τί εἶνε μιὰ τέτοια γυναίκα, τὸ νὰ μπορέσῃ νὰ σφίξῃ στὴν ἀγκαλιά της τρυφερά, ἕνα γλυκὸ πλασματάκι, ἕνα χαριτωμένο ἀγγελοῦδι.

»Ἡ μικροῦλα κοιμόταν κι' ἐγὼ φιλοῦσα ἁπαλὰ τὰ ξανθὰ μαλλάκια της, ὅταν ἄξαφνα ἤρθε ἡ Ἄννα Ρόζα νὰ τὴν πάρῃ. Ἡ Ἄννα Ρόζα ἦταν μιὰ νέα χωριατοπούλα στὴν ὁποία εἶχαν ἐμπιστευθεῖ τὴ μικρὴ Λιβιέττα οἱ γονεῖς της.

»Μοῦ εἶπε πὼς στὴν ἀρχὴ τῆς ἔστελναν ἕνα ποσὸν γιὰ τὴ διατροφὴ τῆς μικρῆς, μὰ δῶ καὶ τρία χρόνια ἡ μητέρα τῆς Λιβιέττας δὲν ἔστελνε πειὰ χρήματα. Μπορεῖ καὶ νἄχε πεθάνει !... Ὡστόσο ὁ ἄνδρας τῆς Ἄννας Ρόζας ἐγκρίνιαζε τώρα γιὰ τὴν παρουσία τοῦ κοριτσιοῦ αὐτοῦ σπίτι του. Δὲν ἀνεχόταν νὰ τρώῃ δωρεὰν τὸ ψωμὶ τῶν δικῶν του παιδιῶν.

«— Εἶμαστε, βλέπεις, φτωχοὶ ἄνθρωποι, μοῦ εἶπε ἡ Ἄννα Ρόζα.

»Τότε ἐγὼ τὴν παρακάλεσα ν' ἀφήσῃ σ' ἐμένα τὴν Λιβιέττα, γιὰ πάντα. Καὶ ἡ Ἄννα Ρόζα μοῦ τὴν ἄφησε.

»Ἦταν ὡραία ἡ Λιβιέττα. Εἶχε ἀσπροπόδινη λεπτότατη ἐπιδερμίδα, δυὸ μάτια γεμάτα τρυφερότητα καὶ δυὸ μπρατσάκια, ποὺ ὅταν ἔσφιγγαν τὸ λαιμό μου μ' ἔκαναν νὰ πλέω σὲ πέλαγος εὐδαιμονίας. Ἔμεινε μαζύ μου κάμποσα χρόνια. Τὴν ἐθεωροῦσα δική μου πειά, δική μου ὅπως τὰ λουλούδια τοῦ κήπου μου, ὅπως τὰ ἔπιπλα τοῦ δωματίου μου ποὺ τἄβλεπα καθημέρα μὲ στοργή, δική μου, ἐντελῶς δική μου.

»Ἀλλὰ μιὰ μέρα ἦρθε στὸ σπίτι μου ἡ Ἄννα Ρόζα μαζὺ μὲ μιὰ κυρία, ποὺ ἔμοιαζε καταπληκτικὰ μὲ τὴ μικροῦλα μου, τὴ Λιβιέττα μου. Ἦταν ἡ μητέρα της κι' ἐρχόταν νὰ τὴν πάρῃ, νὰ μ ο ῦ τ ὴ ν π ά ρ ῃ !...

»Μοῦ μιλοῦσε μὰ ἐγὼ ἤμουνα ζαστισμένη, ἀπολιθωμένη καὶ δὲν καταλάβαινα τί μοῦ ἔλεγε. Ὅταν ὅμως πῆρε στὴν ἀγκαλιά της τὴ Λιβιέττα, ποὺ ἦταν ἡ χαρὰ τῆς ζωῆς μου, τὸ καμάρι μου, ἡ μόνη μου παρηγοριά, ὅταν κίνησε μὲ τὴ Λιβιέττα στὴν ἀγκαλιά της νὰ κατεβῇ τὶς σκάλες κι' ἄκουσα τὴ μικροῦλα νὰ ξεφωνίζῃ ἀνήσυχα τὸ ὄνομά μου, τότε... τότε τινάχτηκα ἀπάνω φρενιασμένη.

»Ἡ μητέρα αὐτὴ ποὺ εἶχε ἀφήσει τόσα χρόνια μακρυὰ της τὸ κοριτσι της, μοῦ φάνηκε σὰν μιὰ διεστραμμένη, μιὰ στρίγγλα, μιὰ μέγαιρα ποὺ ἐρχόταν μὲ τὸ χαμόγελο στὰ χείλη νὰ μοῦ συντρίψῃ τὴν καρδιά. Ὡρμησα σὰν τρελλή, ἅρπαξα τὴ Λιβιέττα ἀπ' τὰ χέρια της, τὴν ἀνασήκωσα ψηλά, πάνω ἀπ' τὸ κεφάλι μου, γιὰ νὰ μὴν τὴν φτάνῃ, καὶ τῆς φώναξα :

«— Φεῦγ' ἀπὸ δῶ !... Ἔβγα ὄξω ἀπ' τὸ σπίτι μου ! Φεῦγα, φεῦγα, φεῦγα !...

«— Εἶσαστε τρελλή, γερόντισσα ! μοῦ ἀποκρίθηκε ἐκείνη. Ἡ Λιβιέττα εἶνε δική μου, εἶνε κόρη μου. Ἂν δὲν θέλετε νὰ μοῦ τὴν δώσετε μὲ τὸ καλό, θὰ σᾶς τὴν πάρω μὲ τὸ ζόρι. Νά, ἔτσι...

»Καὶ προχώρησε ἄγρια πρὸς ἐμένα, μὲ τὰ χέρια ἁπλωμένα γιὰ νὰ μοῦ ἁρπάξῃ τὴ Λιβιέττα. Μιὰ λάμψις τρέλλας ἄστραψε τότε στὸ μυαλό μου. Μιὰ τρελλή, μιὰ τρομερή, μιὰ φρικαλέα σκέψις μοῦ ἦρθε. Τὸ παράθυρο δίπλα μου ἦταν ὁλάνοιχτο. Ἤθελαν νὰ μοῦ πάρουν τὴν κορούλα μου ; Ἔ, λοιπὸν ὄχι, ὄχι... Καλύτερα νὰ τὴν ἔβλεπα νεκρή, παρὰ νὰ μοῦ τὴν ἁρπάξουν ἔτσι σκληρὰ κι' ἄσπλαχνα. Τρελλὴ λοιπὸν ὅπως ἤμουνα ἀπὸ τὴν ἀπελπισία μου πέταξα τὸ ἀγγελοῦδι μου—Θεέ μου ! Θεέ μου !—πέταξα τὴ Λιβιέττα μου ἔξω ἀπ' τὸ παράθυρο !...

»Ἄχ ! ἡ δυστυχισμένη ἐγώ !... Νομίζω πὼς ἀκούω ἀκόμα τὴν κραυγὴ τῆς κορούλας μου στὴν τραγικὴ αὐτὴ στιγμή. Τὸ ἀγγελοῦδι μου ἔπεσε κάτω, στὴν πλακόστρωτη αὐλή, κι' ἔγινε κομμάτια !...

»Τὸ ἔγκλημά μου ἦταν ἁπαίσιο, τρομακτικό, ἀλλὰ καὶ ἡ τιμωρία μου εἶνε ἀκόμη πιὸ τρομακτική. Βασανίστηκα τόσο γιὰ ὅ,τι ἔκαμα !...

»Λιβιέττα... Μικρὴ μου Λιβιέττα, κορούλα μου, ποῦτρεχες ξένοιαστη καὶ χαρούμενη στὰ λειβάδια καὶ ποὺ δὲν εἶχες βέβαια καμμιὰ διάθεσι νὰ πεθάνῃς :... Λιβιέττα. Λιβιεττοῦλα μου, μὲ συγχώρησες ἄραγε γιὰ ὅ,τι σοῦκανα ; Ἄγγελε, ποὺ βρίσκεσαι στοὺς οὐρανούς, μὲ τοῦ Θεοῦ τοὺς ἀγγέλους, συμπάθαμε γιὰ τὸ κακὸ ποὺ σοῦκανα ἀπ' τὴν πολλή μου ἀγάπη !...»

* * *

Αὐτὰ γράφανε τὰ κιτρινισμένα χαρτιὰ ποὺ βρέθηκαν στὸ μπαοῦλο τῆς νεκρῆς γρηούλας, ποὖχε σκοτώσει ὅ,τι ἀγαποῦσε στὸν κόσμο αὐτό, ποὖχε σκοτώσει ἀπὸ ὑπερβολικὴ ἀγάπη...

MARIA GIAMELLA

Ἐξαφνα ἄκουσε νὰ χτυποῦν τὴν πόρτα.

— Ἐμπρός, φώναξε, χωρὶς ν' ἀφήσῃ τὴ δουλειά του ὁ Παρνταγιάν.

Πρὶν ὅμως ἀνοιχτῇ ἡ πόρτα, ἀκούστηκε ἀπ' ἔξω ἡ χοντρὴ φωνὴ τοῦ ξενοδόχου ποὺ ἔλεγε :

— Ὁρίστε, πρίγκηπά μου ! Ἐδῶ μέσα μένει....

Ὁ Παρνταγιὰν γύρισε ξαφνιασμένος κι' εἶδε πραγματικὰ τὸν μεγαλείτερο ἄρχοντα ἀπ' ὅσους εἶχαν πατήσει ὡς τώρα τὸ κατῶφλι τοῦ «Ξενοδοχείου τῆς Μάντισσας».

Ὁ ξένος φοροῦσε ψηλὰ ὑποδήματα ἀπὸ λεπτότατο δέρμα, μὲ χρυσὰ σπηρούνια, κολόβιο ἀπὸ γαλάζιο βελοῦδο, μεταξωτὸ επενδύτη, μακρὺ μεταξωτὸ μανδύα καὶ καπέλλο βελούδινο, στολισμένο μὲ ἀτερὸ καὶ μ' ἕνα σμαράγδι.

Ὁ Ζὰν σηκώθηκε ἐπάνω καί, κρατώντας ἀκόμα τὸ βελόνι στὸ χέρι, τοῦ εἶπε μὲ εὐγένεια :

— Λάβετε, κύριε, τὸν τόπο νὰ μπῆτε μέσα.

— Πήγαινε, τοῦ ἀποκρίθηκε ἀμέσως ὁ ἄγνωστος, πήγαινε νὰ εἰδοποιήσῃς τὸν κύριό σου, ὅτι ὁ Παῦλος ντὲ Στανὲρ ντὲ Κωσάδ, μέλος τοῦ Σὰν Μαγκρίνου, θέλει νὰ λάβῃ τὴν τιμὴ νὰ τὸν ἰδῇ.

— Συγγνώμην, εἶπε ἀτάραχος ὁ Παρνταγιάν, ποιὸν κύριο ἐννοεῖται ;

— Μά, διάβολε, τὸν κύριό σου, ποιὸν ἄλλον ; φώναξε ὁ εὐπατρίδης. Θέλω νὰ δῶ τὸν ἱππότη Παρνταγιάν !

(Ἀκολουθεῖ)